

آبخیزداری در يك نگاه

به عقیده اسفندیار خزائی مدیرکل منابع طبیعی استان، بحران آبی یکی از چالش‌های بسیار مهم سال‌های آینده کره زمین خواهد بود. با عنایت به این که کشور ایران در منطقه خشک و نیمه‌خشک واقع شده و میزان بارندگی در آن متوسط جهانی کمتر می‌باشد. مشکل کمبود آب به طور یقین حادث بوده و ضروری است تا تدابیر لازم جهت پیشگیری از مشکلات فرا روی آینده اندیشیده شود. کشور ما که در سال ۱۳۶۹ به ازای هر نفر بیش از ۲۰۰۰ متر مکعب در سال، آب تجدید شونده داشت. به دلایل متعددی به سستی در حرکت است که در ۲۰ سال آینده، بحران کمبود آب و فشارهای ناشی از آن را تجربه نماید (سرانه آب در حال حاضر حدود ۱۲۰۰ متر مکعب است)

اهمیت توسعه طرح‌های آبخیزداری

کاهش حاصلخیزی خاک در اثر فرسایش، کاهش و نوسان آب‌های سطحی، کاهش آب‌های زیرزمینی، افزایش رسوبات پشت سد ها و در نتیجه کاهش ظرفیت ذخیره‌ای آنها و افزایش سیلاب‌های فصلی از مهم‌ترین نتایج بی‌توجهی به مدیریت حوزه‌های آبخیز در مناطق مختلف است. به گفته کارشناسان این حوزه، به ازای هر هکتار اجرای عملیات آبخیزداری می‌توان بین ۲۰ تا ۲۵ درصد از حجم آب نگهداری شده و ذخیره‌ای در سفره‌های زیرزمینی را افزایش داد.

در استان همدان با اجرای عملیات آبخیزداری نسبت به تولید آب در سرشاخه‌های حوزه‌های آبخیز جهت تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی (چاه، چشمه و قنات) به میزان ۸۱ متر مکعب در هر هکتار اقدام شده که تاکنون با اجرای ۳۵۰ هزار هکتار سطوح آبخیزداری در استان بیش از ۲۷ میلیون متر مکعب آب تولید و به سفره‌های زیرزمینی هدایت شده است. نکته قابل توجه این است که اغلب فعالیت‌های حوزه مدیریت منابع آبی

کشور در قالب سدسازی مورد توجه قرار گرفته؛ در حالیکه سدسازی بخش کوچکی از مجموعه فعالیت‌های مدیریت منابع آبی می‌باشد و توجه به حوزه‌های آبخیز قبل از سد ها، شبکه‌های پس از سد، شرایط اقلیمی منطقه، سفره‌های زیرزمینی موجود و... از لوازم ضروری انجام طرح‌های آبخیزداری و مدیریت منابع آبی محسوب می‌شود.

بر اساس ماده ۲۷ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی، دولت مکلف شده است به گونه‌های برنامه‌ریزی کند که تا سال ۱۴۰۴ و با استفاده بهینه از منابع آب مندرج در بودجه سنواتی، حداقل ۱۵ درصد از متوسط نزولات سالانه کشور را به حجم استحصالی فعلی در کشور اضافه نماید که ۷/۵ درصد از طریق کنترل آب‌های سطحی و ۷/۵ درصد نیز از طریق توسعه طرح‌های آبخیزداری باید صورت بگیرد. این در حالی است که تاکنون از مجموع ۱،۱ میلیون هکتار عرصه‌های مستعد عملیات آبخیزداری

در استان فقط در ۳۵۰ هزار هکتار طرح‌های آبخیزداری اجرایی و ۳۵۰ هزار هکتار مطالعه آماده اجرا است.

خوشبختانه در چند سال اخیر اعتبارات صندوق توسعه ملی به دستور مقام معظم رهبری به کمک این بخش آمده است. به طوری که اعتبار هزینه شده آن (۸۰۰ میلیارد ریال) با کل اعتبار ۲۶ ساله قبل از آن برابری می‌کند. که ضرورت احیا مجدد آن جهت جریان کاستی‌ها کاملاً مشهود می‌باشد.

آبخیزداری مجموعه‌ای از فعالیت‌های بیولوژیکی، بیومکانیکی، مکانیکی و برخی از رفتارهای مدیریتی در بخش مرتع و بیابان است که می‌تواند به اصلاح شیب آبراهه‌ها از طریق احداث بندها و سدها، ترانس‌بندی و بانک‌بندی، دیواره‌سازی برای حفاظت کناره‌های بستر رودخانه و افزایش گونه‌های گیاهی مناسب، کشت درختان با هدف جلوگیری از فرسایش خاک، جنگل‌کاری و... کمک کند. عمده اهداف

اجرای فعالیت‌های آبخیزداری، در مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز شامل

کاهش فرسایش خاک و رسوب‌دهی، کنترل هرز آبه‌ها، کاهش سیل‌خیزی و بهره‌وری بهینه از نزولات آسمانی، ارتقای آگاهی عمومی و توسعه مشارکت مردم، ارزیابی اثرات اقدامات و بهره‌برداری بهینه از اراضی و... می‌باشد. به استفاده از هنر آبخیزداری می‌توان با هزینه کم همزمان به چندین هدف دست یافت.

استان همدان به دلیل برخورداری از ارتفاعاتی که در امتداد شمال غربی، جنوب شرقی آن وجود دارد از نقطه نظر تخلیه روان آب دشته‌ها، در محدوده چهار حوزه آبریز شمالی (سفیدرود)، آبریز مرکزی

(قره‌چای)، آبریز جنوبی (کرخه) و آبریز مرکزی (سیروان) قرار گرفته است. متوسط بارش سالانه استان ۳۳۰ میلیمتر بوده که در سیل فروردین ماه سال ۹۸ میزان بارش

ثبت شده در یک روز حدود ۱۳۰ میلیمتر رسید که حدود ۳ میلیون متر مکعب رواناب در این مدت توسط سازه‌های آبخیزداری کنترل شد و میزان خسارت‌های ناشی از بارش و سیل بسیار کمتر از استان‌های دیگر درگیر شد. نکته قابل توجه این است که به اعتقاد کارشناسان یکی از علل آن وجود آب بندها و

سیل بندها در نقاط مختلف بویژه در مسیر رودخانه‌ها بود تاکنون نزدیک به ۲۴ هزار عدد سازه کنترل سیل و رسوب از یک تا ۱۵ متر در وسعت ۳۵۰ هزار هکتار از منابع طبیعی استان انجام شده است. از حدود ۹۰۰ هزار هکتار وسعت منابع طبیعی استان حدود ۷۰۰ هزار هکتار مطالعه طرح آبخیزداری انجام شده است که از این میزان تاکنون معادل ۴۸ درصد کار آبخیزداری انجام شده است.

آب بندها، آبشخوری برای دام‌ها

از آب‌هایی که پشت این سیل‌بندها جمع می‌شود می‌توان برای آب دادن به احشام دامداران هم استفاده کرد. بسیاری از دامداران وقتی دام‌های خود را به چرا می‌برند در کنار این سیل‌بندها و دام‌های خود را هم سیراب می‌کنند و در فصل چیدن پشم‌ها ی گوسفندان، آنها را در این آب‌ها شستشو می‌دهند.

تغذیه سفره‌های زیرزمینی

متأسفانه در سالیان گذشته بنا را بر برداشت بی‌رویه از

سفره‌های زیرزمینی گذاشته‌ایم به طوری که میزان ورودی این سفره‌ها هیچگونه تناسبی با خروجی آنها ندارد. از آنجایی که کشور ما در منطقه گرم و خشک قرار گرفته است و در بلند مدت شاهد کم آبی هستیم، انسداد بارش‌هایی که در برخی فصول سال اتفاق می‌افتد با بند آوردن آنها پشت سیل‌بندها و آب‌بندها می‌توان را کند کرد. راکد شدن آب پشت این سازه‌ها فرصتی به تزیق آب به داخل سفره‌های زیرزمینی می‌دهد. تزیقی که هنگام جریان آب یا صورت نمی‌گیرد و یا بسیار اندک صورت می‌گیرد. کنترل فرسایش خاک و افزایش پوشش گیاهی آب موجب حیات بخشی به زمین و خاک و رشد گیاهان می‌شود. آبی که پشت سیل بندها و آب بندها جمع آوری می‌شود به علت رطوبتی که ایجاد می‌کند

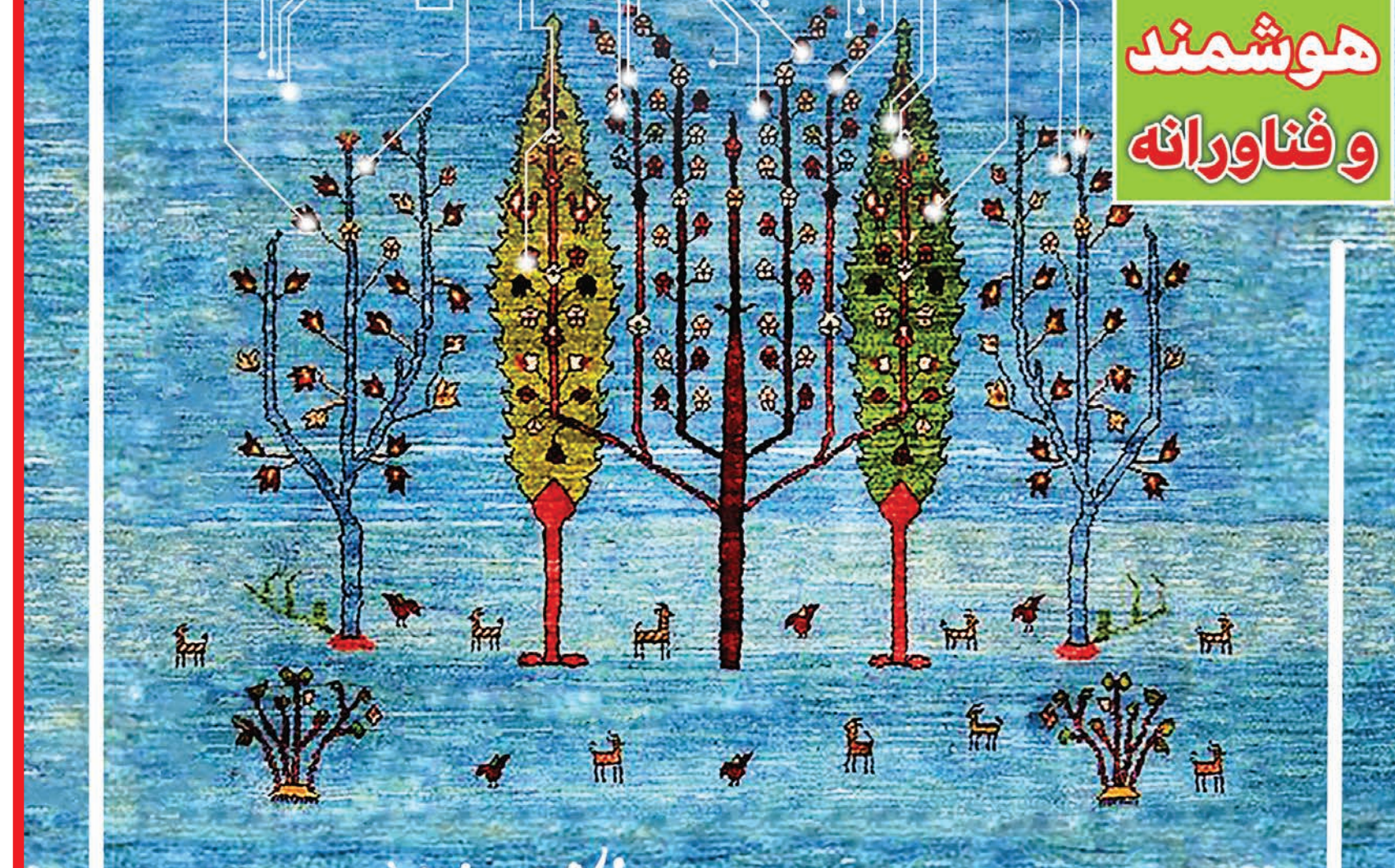
مانع از خشک شدن زمین و خاک و فرسایش آن و همچنین موجب بالا بردن پوشش گیاهی می‌شود. جمع شدن آب پشت سیل‌بندها مانع از فرسایش خاک و افزایش پوشش گیاهی در منطقه می‌شود، این در حالی است که نبود آب در بسیاری از مناطق موجب فرسایش خاک می‌شود که اگر بتوانیم آب را جمع‌آوری کنیم می‌توانیم هم از فرسایش خاک جلوگیری کنیم و هم موجب افزایش پوشش گیاهی شویم.

اثر بخشی عملیات آبخیزداری از سال ۱۳۷۱ تاکنون با احتساب کنترل رواناب به میزان ۲۷۰ متر مکعب در هکتار در سال و استحصال آب به مقدار ۸۱ متر مکعب، کنترل فرسایش و رسوب ۲ تن در هکتار و افزایش سالانه ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار در سطح اجرا شده عملیات آبخیزداری استان کنترل خسارات حاصل از ۸۵ میلیون متر مکعب سیلاب سالانه، استفاده بهینه در حجم ۲۷ میلیون متر مکعب و کنترل ۶۳۰ هزار تن رسوب را به دنبال داشته است. کلام آخر آبخیزداری دانشی است که برخی متخصصان از آن به «علم کشاورزی» تعبیر می‌کنند. جدای از مواردی که در بالا در مورد فواید آبخیزداری عنوان شد می‌توان به افزایش سرانه فضای سبز و محیط زیست و کنترل آلودگی هوا هم اشاره کرد. در مورد فواید آبخیزداری که از گذشتگان ما به ارث رسیده است به نظر می‌رسد که جای هیچ گونه شک و شبه‌های باقی نمی‌ماند. نکته مهم البته این است که چقدر مورد توجه قرار گرفته است. متأسفانه باید بگوییم که این مقوله آن طور که باید مورد توجه قرار

نگرفته بوده که با دستور مقام معظم رهبری از سال ۹۷ تا ۹۹ به مدت سه سال از محل صندوق توسعه ملی اعتبارات تقویت گردید و از سال ۱۴۰۰ نیز با استفاده از ردیف مناطق محروم و متفرقه تداوم یافت. وقوع سیل‌های سنگین و خسارت‌های زیادی که بر جای گذاشته شاید تلنگری باشد که بتوان با هزینه به مراتب کمتری از خسارت‌های زیاد جلوگیری کرد و با اجرای عملیات مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز با تقویت پوشش گیاهی جنگلی و مرتعی بتوان قدمی کوچکی اما مؤثر در مدیریت بحران‌ها برداشت.

محیط زیست
مردم پایه
هوشمند
و فناورانه

هفته محیط زیست
ENVIRONMENT WEEK
۱۶ تا ۲۲ خرداد ۱۴۰۱

استاندار:

دولت توجه جدی به رهنمودهای رهبری انقلاب در زمینه محیط زیست دارد

استاندار همدان با صدور پیامی به مناسبت گرامیداشت هفته محیط زیست گفت: دولت سیزدهم توجه جدی به رهنمودهای رهبری فرزانه انقلاب در زمینه توجه به مسائل و مشکلات محیط زیست دارد.

علیرضا قاسمی فرزند اظهار کرد: سرلوحه اقدامات و برنامه‌های دولت سیزدهم در استان در زمینه محیط زیست، همانا توجه جدی و فراهم کردن زمینه اجرایی شدن رهنمودهای مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) است که در این باره فرمودند: «برای ما مسأله محیط زیست یا حفظ منابع طبیعی، مسأله‌ای تجملاتی و درجه دو نیست؛ یک مسأله حیاتی است».

وی اضافه کرد: بر این اساس حفاظت از محیط زیست که در شرایط کنونی به‌عنوان یکی از اصلی‌ترینغدغه جوامع بشری است برای جلوگیری از تبعات جبران‌ناپذیر آن برای نسل امروز و نسل‌های آینده، از اولویت‌های اصلی دولت مردمی به ریاست حضرت آیت‌الله دکتر سید ابراهیم رئیسی قلمداد می‌شود.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان :

دبیرخانه پیگیری سیاست های رهبری در حوزه محیط زیست در همدان دایر می شود

دبیرخانه پیگیری سیاست های ابلاغی رهبر معظم انقلاب در حوزه محیط زیست به دبیری این اداره کل و ریاست استانداری همدان در استان راه اندازی و فعال می شود.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان اعلام کرد: سیاست اصلی اداره کل محیط زیست استان همدان در دولت سیزدهم و ریل گذاری و راهبری این مجموعه، عملیاتی کردن سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه محیط زیست است.

سیده مریم محمدی با تشریح برنامه ها و فعالیت های این اداره کل در هفته محیط زیست، افزود: سیاست های ابلاغ مقام معظم رهبری در حوزه محیط زیست، سندی معتبر و جامع و مشتمل بر همه موضوعات است که تکالیف در این سند به وضوح مشخص و تبیین شده است.

وی با بیان اینکه این سیاست ها در سال ۹۴ به سران سه قوه ابلاغ شده، افزود: این سند دارای ۱۵ بند و چندین تبصره بوده که به همه ابعاد محیط زیستی از جمله ایجاد نظام یکپارچه ملی محیط زیست، مدیریت هماهنگ و نظام‌مند منابع حیاتی، جرم‌انگاری تخریب محیط زیست، تهیه اطلس زیست‌بوم کشور، تقویت دیپلماسی محیط زیست، گسترش اقتصاد سبز و نهادینه سازی فرهنگ و اخلاق زیست محیطی اشاره شده است.

محمدی با بیان اینکه سازمان حفاظت محیط زیست در دولت سیزدهم دبیرخانه مرکزی پیگیری سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه محیط زیست را ایجاد کرده است، گفت: با راه اندازی دبیرخانه استانی پیگیری سیاست های ابلاغی در حوزه محیط زیست، تکالیف و وظایف دستگاه های مختلف در زمینه محیط زیست مشخص، پیگیری و دستگاه ها مکلف به انجام وظایف قانونی خود در این حوزه خواهند شد.

۱۲ پرنده شکاری در استان به طبیعت بازگشتند

بازگشت ۱۲ پرنده شکاری به آغوش طبیعت

همزمان با گرامیداشت هفته محیط زیست ۱۲ پرنده شکاری پس از گذراندن مراحل درمان توسط محیط‌بانان و مرکز نگهداری پرندگان با حضور کارشناسان اداره کل حفاظت محیط زیست استان از دامنه کوه الوند همدان رهاسازی و به دامن طبیعت بازگردانده شدند. همچنین تعداد معدودی از آن‌ها نتوانستند به خوبی پرواز کنند که به طور مجدد توسط محیط‌بانان به مراکز نگهداری بازگردانده شدند.

این پرندگان شامل دو عقاب طلایی، یک پهلخ قرقی، ۵ پهلخ سارگپه، ۳ پهلخ دلیجه و یک پهلخ کورکور بود که هر یک از آنها در مکانی به نام ششیردره که مردم‌نهاد است و تحت نظر و حمایت بخش خصوصی است نگهداری و درمان می‌شوند، پس از طی کردن دوره نقاهت و روند آسیب‌دیدگی توسط محیط‌بانان برای بازگشت به طبیعت بررسی و پیگیری می‌شود.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان با حضور در جمع اصحاب رسانه و خبرنگاران با اشاره به هزینه درمان پرندگان شکاری آسیب دیده، بیان کرد: رهاسازی پرندگان توسط محیط‌بانان در دامان طبیعت و همچنین هزینه‌ای که توسط بخش خصوصی و مردم‌نهاد صورت می‌گیرد که یکی از بزرگترین اقدامات محیط‌بانان به شمار می‌آید.

بازدید خبرنگاران و عکاسان خبری از مرکز نگهداری پرندگان شکاری استان

ارائه آموزش های محیط زیسته به کودکان ونوجوانان روستای رسول آباد سفلی در حاشیه منطقه حفاظت شده کلماباغ

تجدید میثاق باشهداوغباروبه مزارشدهای همدان

محیط زیست مردم پایه، هوشمند و فناورانه

هفته محیط زیست سال ۱۴۰۱

- دو شنبه ۱۶ خرداد: محیط زیست دیپلماسی منطقه ای مدیریت تغییرات اقلیم، آب و معاهده پاریس و سایر
- سه شنبه ۱۷ خرداد: محیط زیست، انواع روستا، کوته نظری، کشاورزی و چاقوری فر مدرس انفرادی
- چهارشنبه ۱۸ خرداد: محیط زیست، دریا، تالاب و طایفه ها
- پنجشنبه ۱۹ خرداد: محیط زیست، صنعت، پسماند و توسعه پایدار دانش بیان
- جمعه ۲۰ خرداد: محیط زیست، آموزه های دینی، مسکولیت اجتماعی، فرهنگ و رسانه
- شنبه ۲۱ خرداد: محیط زیست، محیط بان، ایثار و شجاعت
- یکشنبه ۲۲ خرداد: محیط زیست، فناوری های نوین، سمن ها و مشارکت های مردمی

نماینده ولی فقیه در استان همدان همیار محیط بان شد

بازدید امام جمعه همدان از منطقه حفاظت شده خانگرمز

نماینده ولی فقیه در استان به مناسبت هفته محیط زیست از منطقه حفاظت شده خانگرمز بازدید و با محیط بانان و جمعی از پرسنل حفاظت محیط زیست استان دیدار و گفت و گو کرد. حجت الاسلام والمسلمین حبیب ا... شعبانی، در این بازدید با تقدیر از فعالیت ها و اقدامات صورت گرفته توسط محیط بانان، در حفظ و حراست از منابع طبیعی و محیط زیست، یادآور شد: محیط بانان از جمله مشاغل سختی است که متأسفانه کمتر به شاغلان این عرصه توجه می شود و لذا نیازمند حمایت بیشتر از این عزیزان توسط مسئولان مربوطه هستیم. امام جمعه همدان با تأکید بر اینکه سلام جایگاه ویژه ای برای حفظ محیط زیست قائل است، گفت: حفظ محیط زیست از مهمترین آموزه های دینی در اسلام به شمار می رود. وی خاطر نشان کرد: ائمه جمعه استان همدان آماده همکاری در عرصه نهادینه کردن فرهنگ حفظ محیط زیست و صیانت از منابع طبیعی هستند. مدیر کل حفاظت محیط زیست استان نیز در این بازدید، به مسائل و چالش های محیط بانان اشاره و بر حفظ داشته های طبیعی برای نسل های آینده تأکید کرد. سید مریم محمدی با بیان برخی مطالبات محیط بانان گفت: معرفی شغل محیط بان به عنوان شغل سخت و زیان آور، استفاده از تکنولوژی های روز برای پایش مناطق و جذب نیروی محیط بان برای حفظ و حراست مطلوب عرصه های طبیعی تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست، به کاهش چالش ها کمک شایانی می کند. در این بازدید، نماینده ولی فقیه در استان و هیأت همراه به همراه محیط بانان، بخش هایی از کوه خانگرمز تویسرکان را کوهپیمایی کردند. در پایان این بازدید کارت همیار محیط بان توسط مدیر کل محیط زیست استان تقدیم نماینده ولی فقیه در همدان شد.

دیدار محیط بانان استان با استاندار در روز ملی محیط بان

سند آمایش باید ملاک عمل اجرای طرح‌های عمرانی اقتصادی باشد

استاندار محمدان با محیط بانان

اجرای طرح پایش آنلاین محیط زیست از طرح‌های مهم و مثبت در راستای جلوگیری و کاهش ورود خسارت به منطقه و محیط زیست، بالا بردن قدرت پایش، تسلط و بازدارنده و حفظ و حراست پوشش گیاهی و وحش است. استاندار در جمع مدیران و کارکنان حفاظت محیط زیست استان اظهار کرد: توجه به اسناد بالادستی به ویژه سند آمایش باید در اجرای طرح‌های عمرانی، اقتصادی و خدماتی مورد توجه جدی قرار گیرد. علیرضا قاسمی فرزاد افزود: طبق قوانین بالادستی و تاکید رییس جمهور همه اقدامات باید پیوست زیست محیطی داشته باشد. وی اضافه کرد: علاوه بر این در آموزه‌های دینی و اعتقادی نسبت به توجه به محیط زیست تاکید شده با این وجود باید در اجرای طرح‌ها به پیوست زیست محیطی آن توجه داشت. استاندار محمدان با بیان اینکه برای اجرای طرح‌های عمرانی در استان باید سند آمایش سرزمینی مورد توجه باشد گفت: هر منطقه، شهر و روستا دارای ظرفیت‌هایی برای فعالیت است که این ظرفیت‌ها در سند آمایش استان دیده شده است. قاسمی فرزاد ادامه داد: هم‌اکنون استان همدان با مشکل کم آبی مواجه است

به گونه‌ای که برای تامین آب مورد نیاز به استان‌های مجاور متوسل شده ایم بنابراین باید با پرریز و جلوگیری از برداشت بی رویه، از آب موجود در استان به بهترین نحو استفاده کرد. وی پیشگیری از ورود آلودگی و آلودگی به بافت خاک و آلوده شدن عناصر حیاتی را خواستار شد و افزود: فعالیت صنایع آینده محیط زیست ارزشی ندارد با این وجود به واحدهای آینده سه تا ۶ ماه برای نصب تجهیزات از جمله فیلتراسیون مهلت داده می‌شود. وی اضافه کرد: هر چند خام فروشی مواد استخراجی از معادن توصیه نمی‌شود اما فرآوری این معادن نیز خسارات زیادی برای طبیعت دارد. قاسمی فرزاد فرآوری سیلیس و غبار و گازهای ناشی از فعالیت این واحدها را

ابلاغ برنامه عمل مقابله با گردوغبار

به دستگاه‌های اجرایی استان همدان

برداشت‌های غیر مجاز معادن از دامنه الوند را در دستور کار خود قرار دهد ضمن اینکه آگاهی‌بخشی، هشدارهای جدی و تذکر لازم به شرکت‌ها و کارخانجاتی که در زمینه فسادوری فعالیت دارند و مواد اولیه را به صورت غیرمجاز تهیه می‌کنند نیز باید به صورت جدی در دستور کار باشد. وی با تأکید بر اینکه باید از ابتدای تابستان و با یک بسیج همگانی پاکسازی و پالایش محیط پیرامونی ورودی و خروجی شهر همدان از آلودگی‌های محیط زیست در دستور کار قرار گیرد، تصریح کرد: با همکاری همه دستگاه‌های اجرایی به عنوان یک مسئولیت اجتماعی، یک خط دشت‌بان تشکیل و در راستای پاکسازی محیط پیرامونی ورودی و خروجی شهرها اقدام شود. استاندار با بیان اینکه با شرکت‌ها و افراد سودجویی که منابع آبی را آلوده و رسوبات را وارد سدهای استان می‌کنند باید در چارچوب قانون برخورد شود، افزود: در این زمینه از برنامه‌ها و طرح‌های دستگاه‌های اجرایی با هدف حفظ محیط زیست به صورت کامل حمایت می‌شود

۲۱ آغاز اجرای برنامه ۱۰ ساله مقابله با گرد و غبار در استان همدان

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان همدان از تدوین و آغاز اجرای برنامه ۱۰ ساله مقابله با گرد و غبار در استان خبر داد. سیده مریم محمدی بیان کرد: حدود ۹۹ درصد ریزگردهای ابتدای امسال منشأ خارجی داشتند. وی با بیان اینکه برای مقابله با این مشکل نیازمند اقداماتی در سطح ملی هستیم، افزود:

کارگروه آلودگی هوای استان به ریاست استاندار برگزار و برنامه عمل مقابله با گرد و غبار به دستگاه‌های اجرایی استان ابلاغ شد. استاندار در جلسه کارگروه آلودگی هوا با تأکید بر اینکه دستگاه‌های اجرایی به عنوان یک مسئولیت خطیر اجتماعی باید در زمینه محیط‌زیست حضور و مشارکتی فعال داشته باشند، بیان کرد: در داخل کشور برای حل مشکل ریزگردها، باید بین استان‌های غرب کشور که از این موضوع رنج می‌برند، یک هم‌صدایی و هم‌افزایی ایجاد شود. علیرضا قاسمی فرزاد افزود: ریزگردها باعث بروز تغییر و تحولاتی در نوع آب و هوای کشور شده که در این راستا باید به صورت علمی و اجرایی چاره‌اندیشی شود که برای رفع مشکل ریزگردها نیاز به سازوکاری دیپلماتیک در سطح ملی و بین‌المللی است. وی تأکید کرد: بروز پدیده گرد و غبار و ریزگردها علاوه بر آلودگی هوا و مشکلات انسانی، مخاطرات گسترده‌تری را نیز به وجود خواهد آورد. استاندار با اشاره بر اینکه باید اقدامات اساسی و دیپلماتیسی جدی در حوزه محیط‌زیست و ریزگردها انجام شود، گفت: این موضوع دارای اهمیت بسیار بالایی است که تمامی دستگاه‌های اجرایی مربوطه با ایجاد پوشش گیاهی متناسب با مناطق استانی و آب‌وهوایی می‌توانند به کاهش آسیب‌های ناشی از آلودگی ریزگردها کمک کنند. قاسمی ادامه داد: برای حفظ وضعیت موجود و احیا شرایط متأثر از آلودگی ریزگردها تعامل تمامی دستگاه‌های اجرایی ضروری است. وی با بیان اینکه کاشت درخت و گیاهان کم

آب‌بر سازگار با مناطق شور نیز نقش مؤثری در کاهش آسیب‌ها و آلودگی ریزگردها دارد، تصریح کرد: بخش تحقیقات و آموزش جهاد کشاورزی باید در راستای اقدام برای کاهش آسیب‌های آلودگی ریزگردها بیش از پیش فعال شود. وی با اشاره به اینکه از ظرفیت مجموعه‌های علمی، تحقیقاتی و دانش‌بنیان در راستای مقابله با آلودگی ریزگردها باید استفاده بهینه شود، گفت: دستگاه‌های متولی راه درست نگهداری و بهره‌برداری و مراقبت از محیط زیست را باید به طور گسترده ارائه و آموزش دهند. قاسمی بیان کرد: سازمان صمت باید اقدامات مقابله‌ای خود در حوزه

همدان به دلیل وجود شاخصه‌های بزرگ گردشگری همچون طبیعت پکر و غارطیصدردسه کیل از شهرهایی مانند اصفهان کم ندارد

لها باید از آنها برای توسعه استان استفاده کرد

همدان در بین ۲۳ استان در معرض آلودگی، رتبه ۲۲ را دارد. وی با تأکید بر اینکه نباید از کانون‌های داخلی ریزگردها غافل شویم، تصریح کرد: در سال ۹۹ مطالعات منشأیابی کانون‌های ریزگردهای استان توسط دبیرخانه ستاد ملی مقابله با گرد و غبار انجام شده و به دستگاه‌های مرتبط ابلاغ شد. وی با بیان اینکه برنامه عمل مقابله با ریزگردها به استان ابلاغ و از سال‌های آغاز می‌شود، مطرح کرد: از مهمترین راهکارها برای تحقق اهداف برنامه‌های مقابله با گردوغبار در استان، توزیع اعتبارات مصوب بین دستگاه‌های اجرایی ذیربط توسط سازمان مدیریت و

